

Sygn. akt III RC 52/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy w Piszczu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Katarzyna Zielińska

Protokolant Kinga Kałęka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 maja 2017 roku w P.

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko A. D. (1)

o podwyższenie alimentów

I. Alimenty, zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Piszczu z dnia 28 grudnia 2010 roku w sprawie III RC 285/10, od pozwanego A. D. (1) na rzecz powódki M. G. w kwocie po 400 złotych miesięcznie, z dniem 16 marca 2016 roku podwyższa do kwoty po 900 (dziewięćset) złotych miesięcznie, płatnej z góry do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w terminie płatności którejkolwiek z rat.

II. W pozostałym zakresie powództwo oddala.

III. Nie obciąża stron opłatami sądowymi.

IV. Koszty procesu między stronami wzajemnie znosi.

V. Wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 52/16

UZASADNIENIE

Powódka M. G. w dniu 16 marca 2016 roku wniosła o podwyższenie alimentów, zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Piszczu z dnia 28 grudnia 2010 roku w sprawie III RC 285/10, od pozwanego A. D. (1) na jej rzecz z kwoty po 400 zł do kwoty po 1500 zł miesięcznie, płatnej z góry do dnia 10 każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat.

W uzasadnieniu podniosła, że od czasu zasądzenia ostatnich alimentów potrzeby powódki znacznie wzrosły. Jest ona obecnie studentką stacjonarnych studiów pierwszego stopnia na kierunku filologia polska na Uniwersytecie G.. Pozwany jest właścicielem firmy (...) w miejscowości K. w Niemczech, która zajmuje się naprawami pojazdów klasycznych, malowaniem i powlekaniami powierzchni wysokiej jakości samochodów, łodzi, autobusów i innych pojazdów. Matka powódki jest sprzedawczynią i zarabia najniższe wynagrodzenie. W związku z podjęciem przez powódkę nauki, musiała zaciągnąć kredyt na niezbędne wydatki, a mianowicie kaucję za wynajem mieszkania, zakup książek, zeszytów, ubrań i wyposażenia powódki, opłatę rekrutacyjną. Pozwany w żaden sposób nie przejawia zainteresowania potrzebami powódki, która do tej pory bardzo dobrze się uczyła i chce pogłębić swoją wiedzę i zainteresowania, aby należycie przygotować się do wykonywania zawodu w przyszłości. Miesięczne potrzeby powódki

obejmują kwotę około 2000 zł, na co składają się: opłata za mieszkanie – 800 zł, wyżywienie – 600 zł, bilet na komunikację – 60 zł, zeszyty, papier, tusz do drukarki, kserowanie materiałów – ok. 180 zł, ubrania, buty – ok. 150 zł, kosmetyki, środki czystości i higieny osobistej – ok. 200 zł, wizyty kontrolne u dentysty – 100 zł, soczewki – 30 zł, dojazdy do domu – 200 zł, bilet do opery – 100 zł, bilety do kina – 30 zł.

Pozwany A. D. (2) wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W odpowiedzi na pozew zaprzeczył wszelkim wskazanym przez powódkę kosztom jej utrzymania, jako nie polegającym na prawdzie i zawyżonym w znacznym stopniu. Jednocześnie wskazał, że powódka nie przedłożyła żadnego dowodu na ponoszenie wydatków na swoje utrzymanie w kwotach wskazanych w pozwie, a niektóre z tych wydatków absolutnie nie służą zaspokojeniu usprawiedliwionych, niezbędnych potrzeb. Kino bądź teatr nie są usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionej.

Ponadto pozwany podniósł, że od dnia ostatniego wyrokowania, to jest od 2010 roku zaszły istotne zmiany uzasadniające obniżenie alimentów, gdyż w dniu 25 lutego 2014 roku przysłała na świat córka pozwanego. Z uwagi na to, pozwany jest jedynym żywicielem rodziny i ma na utrzymaniu żonę, dwoje swoich dzieci oraz 18 letnią córkę żony, pochodzącą z jej pierwszego małżeństwa.

Pozwany wskazał, że co najmniej nieprzemysłany jest koszt wynajęcia stancji, który to koszt podważa, gdyż powódka jako samotnie wychowywana ma prawo o ubieganie się o pokój w akademiku. Jeżeli takich kroków nie podjęła, to znaczy, że posiada środki na stancję o tak wysokim koszcie. Ponadto, znajdując się w tak trudnej, jak twierdzi, sytuacji materialnej, powinna wybrać miasto, gdzie koszty utrzymania studenta są dużo niższe i miasto jest położone bliżej miejsca zamieszkania. To wszystko świadczy, że powódka i jej matka nie wykazują wszystkich dochodów. Stwierdził również, że niezrozumiałym jest próba obciążenia powoda kosztami nauki powódki, albowiem w całej Europie i nie tylko, studenci zaciągają na naukę tzw. kredyty studenckie, które spłacają po zakończeniu nauki i podjęciu pracy. Pozwany wskazał, że posiada jeszcze dwoje dzieci, które również musi utrzymać i wykształcić. Pozwany sam jeden utrzymuje żonę i dwoje dzieci. Żona pozwanego wychowuje dzieci w domu i nie jest w stanie podjąć zatrudnienia.

Pozwany podkreślił, że jego średni miesięczny dochód wynosi około 1653 euro miesięcznie. Ponadto otrzymuje zasiłek rodzinny na dzieci w wysokości 576 euro. Z tego ponosi koszty związane z utrzymaniem siebie i rodziny w kwocie 2223 euro miesięcznie.

Pozwany dodatkowo zaznaczył, że od momentu zasądzenia alimentów do chwili obecnej i tak w większym stopniu partycypował w kosztach utrzymania powódki, a podwyższenie alimentów spowoduje, że tylko na nim będzie spoczywał obowiązek utrzymania córki

Sąd ustalił, co następuje:

Sąd Rejonowy w Piszcu wyrokiem z dnia 28 grudnia 2010 roku w sprawie III RC 285/10 podwyższył od A. D. (1) ma rzech małoletniej wówczas M. G. alimenty z kwoty po 300 złotych do kwoty po 400 złotych miesięcznie, płatnej z góry do dnia 10 każdego miesiąca do rąk matki małoletniej – E. G..

(dowód: wyrok k. 26 w sprawie Sądu Rejonowego w Piszcu III RC 285/10)

M. G. miała wówczas 14 lat i była uczennicą II klasy Gimnazjum w R., uczęszczała do klasy sportowej. Uprawiała siatkówkę. Miała wadę wzroku i nosiła soczewki. Ponadto leczyła się ortodontycznie i nosiła aparat korekcyjny na zęby. Jej matka była osobą bezrobotną i pracowała w sezonie jako kelnerka i pomoc kuchenna. Razem z córką mieszkała u swoich rodziców.

(dowód: zaświadczenie o nauce powódki k. 4, informacja o noszeniu soczewek k. 4, przesłuchanie matki powódki k. 23 w sprawie Sądu Rejonowego w Piszcu III RC 285/10)

A. D. (2) był żonaty od 6 lat. Na utrzymaniu miał syna z małżeństwa w wieku 3 lat. Jego żona nie pracowała. Zajmowała się swoją niepełnosprawną córką i z tego tytułu otrzymywała świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 520 zł. Przyczyną niepełnosprawności pasierbicy było uszkodzenie narządu ruchu – stopy końsko-szpotawe, niewykształcenie wszystkich płaców u rąk. A. D. (2) pracował w Niemczech. Nie miał stałej pracy. Wykonywał prace dorywcze w zakresie usług budowlano-wykończeniowych. Miesięcznie zarabiał 1200-1500 euro. Mieszkał w wynajmowanym mieszkaniu z trzema innymi osobami. Za mieszkanie płacił 300 euro miesięcznie. Jego żona wraz synem i pasierbicą mieszkali w W..

(dowód: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności pasierbicy pozwanego k. 13, decyzja o świadczeniu pielęgnacyjnym k. 14, przesłuchanie pozwanego k. 23-24 akt sprawy Sądu Rejonowego w Piszku III RC 285/10)

Obecnie M. G. ma 21 lat. Po ukończeniu liceum ogólnokształcącego, podjęła studia na Uniwersytecie G. kierunku filologia polska. Kierunek jej nie odpowiadał i zrezygnowała ze studiów po pierwszym semestrze. Poprawiła maturę i od października 2016 roku studiuje również na Uniwersytecie G., ale administrację. Są to studia stacjonarne I stopnia. Mieszka na stacji w G.. Wynajmuje pokój, za który płaci wraz z opłatami za prąd, wodę i gaz około 800 zł miesięcznie. Na wyżywienie wydaje średnio miesięcznie 400 zł. Kupuje bilet komunikacji miejskiej i jest to koszt 170 zł w semestrze. Na ubrania przeznacza około 400 zł w sezonie. Na kosmetyki, środki czystości i higieny wydaje około 150 zł miesięcznie. Nosi miesięczne soczewki, które kosztują 30 zł. Jej koszty utrzymania wynoszą około 2000 zł miesięcznie. Obecnie otrzymuje od matki kwotę 1500 zł miesięcznie, gdyż matka nie jest w stanie przekazać jej większej kwoty. Matka M. G. pracuje w sklepie obuwniczym jako sprzedawczyni i zarabia około 2000 zł. Do tej pory utrzymywała siebie i córkę z wynagrodzenia za pracę, oszczędności i pomocy finansowej swojego ojca. Dziadek M. G. zmarł w ubiegłym roku.

(dowód: zaświadczenia o pracy i wynagrodzeniu matki powódki k. 6, 73, zaświadczenia o nauce powódki k. 7, 72, 126, zeznania podatkowego matki powódki k. 62-68, informacja o odprowadzeniu składek na ubezpieczenie zdrowotne matki powódki k. 69, zaświadczenie z Urzędu Skarbowego w P. o dochodach matki powódki za 2015 rok k. 70, zaświadczenie z Urzędu Skarbowego w P. o dochodach powódki za 2015 rok k. 71, przesłuchanie powódki k. 161 odwrot – 162)

A. D. (2) ma 43 lata. Z wykształcenia jest mechanikiem samochodowym. Z małżeństwa ma dwoje dzieci: syna lat 10 i córkę lat 3. Córka żony ma obecnie 19 lat. W 2010 roku A. D. (2) sprowadził swoją rodzinę do Niemiec. W 2013 roku za pracę w lakierni samochodowej otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 1800 euro. Jego żona za pracę w firmie sprzątającej uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości 380 euro miesięcznie. W lakierni pracował do końca sierpnia 2014 roku. Następnie przebywał na zasiłku dla bezrobotnych, który wynosił 1194 euro miesięcznie. Jego żona od lutego do grudnia 2014 roku otrzymywała zasiłek dla niepracującej matki w wysokości 300 euro miesięcznie. Obecnie A. D. (2) prowadzi własną firmę – warsztat samochodowy pod nazwą C. (...). Otrzymuje miesięczny dochód w wysokości około 1653 euro. Ponadto otrzymuje zasiłek rodzinny na dzieci w wysokości 576 euro. Jego żona nie pracuje, opiekuje się małoletnimi dziećmi. Starsze dziecko chodzi do szkoły, a młodsze do przedszkola. A. D. (2) ponosi między innymi następujące miesięczne wydatki: czynsz – 815 euro, prąd i gaz – 172 euro, alimenty – 100 euro, telefon – 50 euro, wyżywienie całej rodziny – 600 euro, ubrania – ok. 60 euro, środki czystości – 45 euro, ubezpieczenie samochodu – 78 euro, paliwo – 80 euro, składka ubezpieczeniowa – 258 euro, szkoła – 10 euro, dojazdy do szkoły – 35 euro. A. D. (2) choruje na łuszczycę stawów i skóry oraz artrozę. Z majątku posiada działkę budowlaną w W. o powierzchni 30 arów i samochód O. (...), rok produkcji 1998. Zajmuje wraz z rodziną mieszkanie o powierzchni 120 m².

(dowód: wydruk ze strony internetowej o prowadzeniu przez pozwanego działalności gospodarczej k. 8, kopia dowodu rejestracyjnego samochodu pozwanego k. 44, 131-132, dowód opłaty za telefon k. 45, 133, dowód opłaty raty za ubezpieczenie samochodu k. 46, 133, dowód miesięcznej opłaty za prąd i gaz k. 47, 134, dowód miesięcznej opłaty za mieszkanie k. 48, 134-135, wyciąg z podatkowej księgi o wysokości rocznego dochodu pozwanego k.49, 130, informacja o wysokości składki ubezpieczeniowej k.50, 136, dowód otrzymania zasiłku rodzinnego k.51, 135, dochody rodziny pozwanego za rok 2013, 2014 i 2015 k. 104, 105-124, 137-147, przesłuchanie pozwanego k. 90-93)

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz z przesłuchania stron, a także na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Piszcu III RC 285/10.

Sąd przyjął za wiarygodne dowody w postaci dokumentów złożonych przez strony do akt sprawy, albowiem nie było podstaw do ich podważenia. W szczególności żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności ani prawdziwości treści w nich zawartych.

Sąd uznał za wiarygodne przesłuchanie powódki, albowiem było logiczne, rzeczowe i spójne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Oceniając jej usprawiedliwione potrzeby, kierował się zasadą doświadczenia życiowego. Sąd dał również wiarę zeznaniom pozwanego, za wyjątkiem twierdzeń dotyczących możliwości zarobkowych pozwanego i jego żony.

Sąd zważył, co następuje:

Podstawą roszczenia powódki jest art. 138 kro, który stanowi, że obowiązek alimentacyjny podlega zmianie w przypadku zmiany usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub możliwości majątkowych i zarobkowych osoby zobowiązanej. Wynika z tego, że rozstrzygnięcie o żądaniu opartym na art. 138 kro wymaga porównania stanu istniejącego w dacie wydania wyroku zasądzającego ostatecznie alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu.

W tym miejscu należy wskazać, że przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumie się takie potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiednio do wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy.

Przez możliwości zarobkowe i majątkowe należy rozumieć nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane, lecz także zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Ostatnie alimenty na rzecz powódki zostały zasądzone wyrokiem z dnia 28 grudnia 2010 roku, który uprawomocnił się 19 stycznia 2011 roku. Od tego czasu istotnie wzrosły wydatki związane z utrzymaniem powódki. Powódka ma 21 lat, studiuje. Jej koszty utrzymania wynoszą około 2000 złotych miesięcznie. W tym zakresie Sąd dał wiarę zeznaniom powódki. Wskazane przez nią wydatki plus wydatki związane z leczeniem w razie choroby, rozrywką i wypoczynkiem, dojazdami do domu bez wątpienia stanowią kwotę około 2000 zł.

W tym miejscu należy wskazać, że przez usprawiedliwione potrzeby, jak wynika z konsekwentnego orzecznictwa oraz uchwał Sądu Najwyższego, należy rozumieć potrzeby związane z:

1/potrzebami fizycznymi, takimi jak: odpowiednie z uwagi na wiek i stan zdrowia optymalne wyżywienie, mieszkanie i zapewnienie odpowiednich bieżących warunków mieszkaniowych z funkcjonującymi mediami, odzież odpowiednia pory roku, środki higieny, leczenie i opieka w razie choroby,

2/potrzebami duchowymi i kulturalnymi – związanymi z uroczystościami religijnymi, z zaspokojeniem potrzeb kulturalnych poprzez np. wyjście do kina, do teatru, czy muzeum, kupno książek, instrumentów, związanych z zainteresowaniami i hobby dziecka, włączając w zakres tych potrzeb koszty utrzymania zwierząt dziecka,

3/potrzebami edukacyjnymi poprzez zagwarantowanie odpowiedniej do zdolności dziecka edukacji, włączając w to zajęcia pozalekcyjne, podręczniki i przybory szkolne, dojazdy do szkoły,

4/potrzebami wypoczynku i rozrywki – poprzez zapewnienie uprawnionemu wypoczynku przede wszystkim letniego, a także rozrywek stosownych do wieku dziecka.

Z uwagi na powyższe Sąd nie może zgodzić się z twierdzeniami powoda, że wydatki związane z pójściem do kina czy teatru nie są usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionej.

W ocenie Sądu rodzice powódki powinni ponosić wydatki związane z jej utrzymaniem w częściach równych. Sąd nie widzi podstaw do obciążenia nimi w większym zakresie matki powódki. Matce powódki kończą się już oszczędności. Ponadto w ubiegłym roku zmarł dziadek powódki, który pomagał finansowo w utrzymaniu powódki. To wszystko powoduje konieczność zwiększenia finansowego udziału pozwanego w utrzymaniu powódki. Tym bardziej, że w nikłej mierze świadczył i świadczy osobiste starania związane z wychowaniem córki.

Powódka nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie i nie posiada żadnego majątku. Jej usprawiedliwione potrzeby są znaczne.

Nie ulega wątpliwości, że wydatki pozwanego również wzrosły. Pozwany ma na utrzymaniu jeszcze dwoje małoletnich dzieci z małżeństwa. Jednak obowiązek ponoszenia kosztów utrzymania obecnej rodziny spoczywa również na żonie pozwanego. Pozwany nie wykazał, aby jego obecna żona była niezdolna do pracy. Nic nie stoi zatem na przeszkodzie, aby pracowała, choćby dorywczo i przyczyniała się w ten sposób do zwiększenia budżetu domowego, odciążając w ten sposób męża. Zaniechania nowej rodziny pozwanego w tym zakresie nie mogą obciążać powódki. Obowiązek alimentacyjny wobec dziecka, które nie jest w stanie jeszcze utrzymać się samodzielnie, wyprzedza zobowiązanie do utrzymywania dorosłej kobiety, która może sama zapracować na zaspokojenie potrzeb własnych i w odpowiednim zakresie swoich dzieci. Należy również wskazać, że żona pozwanego pracowała w 2013 roku, gdy ich dzieci miały odpowiednio: syn sześć lat, córka - jeden rok, a tym samym wymagały większych starań i opieki.

Należy również wskazać, że pozwany posiada majątek w postaci działki budowlanej i gdy sytuacja tego wymaga, ma obowiązek wyzbycia się posiadanego majątku w celu zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb swoich dzieci.

Rodzice nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że jego wykonywanie stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Są obowiązani podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 stycznia 2000 r., I CKN 1077/99 oraz uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 1976 r., III CZP 46/75). W szczególnych przypadkach, gdy sytuacja dziecka tego wymaga, rodzice mają obowiązek wyzbywania się posiadanego majątku bądź jego niektórych składników, aby w ten sposób podjąć ciężar na nich obowiązku alimentacyjnego.

Ponadto pozwany zarzuca powódce, że nie mieszka w akademiku i studiuje w dużym mieście, gdzie koszty utrzymania są znacznie większe, a sam wyjechał do kraju, gdzie jak wskazuje: „koszty utrzymania są dwu a nawet trzykrotnie wyższe niż w Polsce” i zajmuje mieszkanie o powierzchni 120 m² za które czynsz wynosi 815 euro, co stanowi połowę dochodów pozwanego.

Pozwany od wielu lat przebywa w Niemczech, gdzie pracuje w swoim wyuczonym zawodzie. Od niedawna prowadzi działalność gospodarczą, która nie przynosi na razie spodziewanych dochodów, wręcz stratę. Należy jednak wskazać, że jest to początek prowadzonej działalności. Z uruchomieniem praktycznie każdej działalności gospodarczej na początku wiążą się pewne zwiększone wydatki. Możliwości zarobkowe zobowiązanego nie mogą być zawsze utożsamiane z faktycznie osiąganymi dochodami.

Biorąc pod uwagę wiek pozwanego, jego stan zdrowia, doświadczenie zawodowe ma on możliwości zarobkowe i przy dołożeniu należytej staranności jest w stanie uzyskać dochody, które pozwolą mu na wywiązywanie się z orzeczonego obowiązku alimentacyjnego.

Pozwany, wbrew swoim twierdzeniom podczas przesłuchania w charakterze strony, osiąga dochody, gdyż ma środki na utrzymanie siebie i rodziny. Pozwany nie wskazuje, aby zalegał z płatnościami.

W tym stanie rzeczy Sąd, na podstawie art. 135 § 1 kro w zw. z art. 138 kro, w punkcie I sentencji wyroku podwyższył rentę alimentacyjną od pozwanego na rzecz powódki do kwoty po 900 zł miesięcznie, poczynając od dnia wniesienia pozwu.

W punkcie II sentencji wyroku Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie, uznając je za wykraczające poza zakres usprawiedliwionych potrzeb powódki i możliwości zarobkowych oraz majątkowych pozwanego.

O kosztach sądowych orzeczono w punkcie III sentencji wyroku na podstawie art. 102 kpc z uwzględnieniem, że powódka została z mocy prawa zwolniona od opłat sądowych.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc, znosząc je wzajemnie między stronami. Obie strony w przybliżonym stopniu przegrały bowiem sprawę.

W punkcie V sentencji wyroku Sąd orzekł o nadaniu wyrokowi co do pkt I rygoru natychmiastowej wymagalności, zgodnie z art. 333 § 1 pkt 1 kpc.